

Ontworpen door

Aan

Min VWS

Deadline: 25-06-2025

Datum Document
18 juni 2025

Kenmerk
4133362-1084149-MEVA

Bijlage(n)
1 (antwoorden schriftelijk
overleg)

nota

(ter beslissing) SO - Voorhangbrief verstrekking
beschikbaarheidsbijdrage (medische) vervolgoopleidingen 2026 en verder (29282-605)

1. Aanleiding

Toelichting onderwerp

Een groot aantal (medische) vervolgoopleidingen worden bekostigd via de beschikbaarheidsbijdrage. De beschikbaarheidsbijdrage is een speciale subsidie op grond van art. 56a van de Wet marktordening gezondheidszorg die door de Nederlandse Zorgautoriteit (hierna: NZa) aan opleidende zorgaanbieders kan worden toegekend. Opleidingen die in aanmerking komen voor bekostiging via de beschikbaarheidsbijdrage zijn onder andere de vervolgoopleiding tot huisarts, chirurg of gespecialiseerd verpleegkundige.¹

Aanleiding nota

- Eind mei is de voorhangbrief "verstrekking beschikbaarheidsbijdrage (medische) vervolgoopleidingen 2026 en verder" naar de Eerste- en Tweede Kamer verstuurd.
- Met deze voorhangbrief zijn de Kamers geïnformeerd over het voornemen om een aanwijzing aan de NZa te geven over de uitvoering van de beschikbaarheidsbijdrage (medische) vervolgoopleidingen voor de jaren 2026 en verder.
- De aanwijzing is bedoeld om ervoor te zorgen dat de NZa tijdige uitvoering kan geven aan zowel het verlenen als het vaststellen van de beschikbaarheidsbijdrage voor de jaren 2026 en verder. Dit omdat de aanwijzing helderheid biedt over wat de NZa als grondslag mag hanteren voor haar verlenings- respectievelijk vaststellingsbeschikkingen voor 2026 en verder.
- Naar aanleiding van de voorhangbrief hebben verschillende fracties in een

¹ In bijlage B aanhef onder 1 bij het Besluit beschikbaarheidsbijdrage WMG zijn alle (medische) vervolgoopleidingen te vinden die via een beschikbaarheidsbijdrage worden bekostigd.

Schriftelijk Overleg (SO) vragen gesteld.

PDC-19

Deadline

De NZa dient de aanwijzing uiterlijk 1 juli te ontvangen. Zonder aanwijzing kan de NZa de beschikkingen ten aanzien van de beschikbaarheidsbijdrage ten behoeve van het opleiden van zorgpersoneel in 2026 niet tijdig verstrekken. Zonder beschikking kan het Zorginstituut Nederland de subsidie niet uitkeren aan de opleidende zorgaanbieders. De consequentie hiervan kan zijn dat opleidende zorgaanbieders besluiten om niet of minder op te leiden in 2026. De beschikbaarheidsbijdrage (medische) vervolgopleidingen omvat ruim 1 miljard dat jaarlijks wordt uitgekeerd aan opleidende zorgaanbieders. De vragen die voortvloeien uit het SO dienen eerst beantwoord te worden alvorens de aanwijzing aan de NZa wordt verstuurd.

Kenmerk

4133362-1084149-MEVA

2. Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd:

- In te stemmen met de beantwoording van de vragen.
- De brief te verzenden aan de Tweede Kamer.

3. Kernpunten

Schriftelijk overleg

In de vaste Kamercommissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport van de Tweede Kamer hebben de fracties PVV, GroenLinks-PvdA, VVD, D66 en BBB vragen gesteld over de voorhangbrief "verstrekking beschikbaarheidsbijdrage (medische) vervolgopleidingen 2026 en verder".

De vragen die zijn gesteld gaan onder andere over:

- De planning van de wetswijziging;
- De juridische houdbaarheid van de tijdelijke werkwijze via het Besluit beschikbaarheidsbijdrage WMG;
- De systematiek van de beschikbaarheidsbijdrage;
- Het kostprijsonderzoek van de NZa naar de vergoedingsbedragen behorende bij de vervolgopleidingen;
- De verdeling van opleidingsplaatsen en in hoeverre de regio daarin wordt meegenomen.

Achtergrond

VWS stelt jaarlijks – op basis van de adviezen van het Capaciteitsorgaan – het totaal aantal opleidingsplaatsen vast dat bekostigd kan worden met een beschikbaarheidsbijdrage. Vervolgens wint VWS ter motivering van de verdeling van deze opleidingsplaatsen onder de zorgaanbieders, advies in bij organisaties met bijzondere expertise op het gebied van (medische) vervolgopleidingen: Stichting BOLS (medisch-specialistische vervolgopleidingen) en TOP Opleidingsplaatsen (ggz vervolgopleidingen). VWS vertaalt deze adviezen vervolgens naar een verdeeloverzicht. Op basis van dit verdeeloverzicht verstrekt de NZa de beschikbaarheidsbijdrage aan de opleidende zorgaanbieders.

Op 30 januari 2024 heeft het College van Beroep voor het bedrijfsleven (CBb)

geoordeeld dat het verdeelplan, waarin het jaarlijkse maximum aantal opleidingsplaatsen per specialisme per zorgaanbieder van de (medische) vervolgopleidingen² staat, niet op de juiste wijze was vastgesteld doordat een juridische grondslag hiervoor ontbrak.³ Om dit gebrek te herstellen wordt er wetgeving voorbereid om de verdeling van de opleidingsplaatsen vast te leggen in een ministeriële regeling. In de tussenliggende periode wordt de verdeling vastgesteld in het Besluit beschikbaarheidbijdrage WMG.

PDC-19

Kenmerk

4133362-1084149-MEVA

Aanleiding aanwijzing

De NZa, die is belast met de uitvoering van de beschikbaarheidbijdrage (medische) vervolgopleidingen, kon zich voor de jaren 2023, 2024 en 2025 baseren op het verdeeloverzicht dat was opgenomen in het Besluit beschikbaarheidbijdrage WMG. Voor de jaren 2026 en verder sluit het gebruikelijke tijdpad dat wordt gevolgd bij het verdelen van de opleidingsplaatsen niet aan bij het tijdpad voor het opstellen van een wijzigings-AMvB voor 2026 en verder. De NZa verleent de beschikbaarheidbijdrage voorafgaand aan het subsidiejaar waarin er wordt opgeleid. Dat betekent dat het verdeeloverzicht uiterlijk in de zomer voorafgaand aan het jaar waarin wordt opgeleid, vastgesteld moet zijn. Het tijdpad van een wijzigings-AMvB sluit hier niet bij aan omdat een dergelijke wijziging pas in gang kan worden gezet als TOP Opleidingsplaatsen en Stichting BOLS een toewijzingsvoorstel hebben aangeleverd.

Zakelijke inhoud aanwijzing

Het is noodzakelijk dat de NZa tijdige uitvoering kan geven aan de beschikbaarheidbijdrage (medische) vervolgopleidingen voor de jaren 2026 en verder. Om het uitvoeringsprobleem voor deze jaren te ondervangen krijgt de NZa de volgende opdracht:

Voor de verlening van de beschikbaarheidbijdrage dient de NZa de toewijzingsvoorstellen van TOP Opleidingsplaatsen en Stichting BOLS te hanteren. De NZa dient de beschikbaarheidbijdrage vast te stellen op basis van de verdeling die voor dat betreffende jaar is opgenomen in het Besluit beschikbaarheidbijdrage WMG.

Daarnaast worden enkele technische punten opgenomen in de aanwijzing:

- De NZa beslist zelfstandig over de inzet van een staffel ten hoeve van de (medische) vervolgopleidingen.
- De NZa beslist zelfstandig over de verhouding loon en prijs waarmee indexatie van de vergoedingsbedragen plaatsvindt voor (medische) vervolgopleidingen.

4. Toelichting

a. Draagvlak politiek

De afgelopen jaren is de aandacht vanuit de politiek voor de verdeling van opleidingsplaatsen die worden bekostigd door VWS toegenomen.

² Specifiek gaat het om de (medische) vervolgopleidingen die in de Bijlage behorende bij de artikelen 2 en 4 van het Besluit beschikbaarheidbijdrage WMG staan opgenomen, met uitzondering van de vervolgopleidingen tot gespecialiseerd verpleegkundige en medisch ondersteunend personeel.

³ ECLI:NL:CBB:2024:41.

b. Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie

Er was aandacht in de media voor de uitspraak van het CBb van 30 januari 2024 over het verdeelplan 2023. In de brief van 12 februari 2024⁴ heeft de minister van VWS de Kamer geïnformeerd over de uitspraak en aangegeven dat het evident is dat de uitspraak van het CBb noodzaakt tot aanpassing van de sinds 2013 door VWS toegepaste systematiek.

PDC-19

Kenmerk

4133362-1084149-MEVA

c. Arbeidsmarkteffecten zorg- en welzijnsveld

Geen (nieuwe) arbeidsmarkteffecten. Met de beschikbaarheidsbijdrage (medische) vervolgoopleidingen wordt vanuit VWS sinds 2013 geborgd dat in de toekomst voldoende gekwalificeerd zorgpersoneel beschikbaar is.

d. Gevolgen administratieve lasten

N.v.t.

e. Financiële en personele gevolgen VWS en uitvoeringsorganisaties

N.v.t.

f. Juridische aspecten haalbaarheid

N.v.t.

g. Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)

De directies Wetgeving en Juridische zaken (WJZ) en Patiënt en Zorgordening (PZo) zijn nauw betrokken bij dit onderwerp. Extern geldt dit voor de NZa.

h. Toezeggingen

N.v.t.

i. Fraudetoets

N.v.t.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Tot personen herleidbare gegevens zijn onleesbaar gemaakt vanwege de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

⁴ Kamerstukken II 2023, 3769433-1061334-MEVA.